

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

577

Vragen van het lid **Van der Plas** (BBB) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *de inval in kalverslachterij Ekro door 269 Libération Animale* (ingezonden 22 september 2021).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 4 november 2021). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 280.

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de inval bij kalverslachterij Ekro door 269 Libération Animale?^{1 2 3}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Waren er van tevoren inlichtingen die wezen op deze inval? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 2

Lokaal waren er vooraf geen signalen binnengekomen over deze actie. Over al dan niet lopende inlichtingenonderzoeken kan ik geen uitspraken gedaan.

Vraag 3

Heeft u een goed beeld van de dreiging afkomstig van dieren-activistische groepen? Zo niet, waarom niet?

¹ De Stentor, 13 september 2021, «Libération Animale reageert op vastketenactie in Apeldoorn: «Dit is geen overwinning, onze strijd gaat door»», <https://www.destentor.nl/apeldoorn/liberationanimale-reageert-op-vastketenactie-in-apeldoorn-dit-is-geen-overwinning-onze-strijd-gaat-door~a8700c46/>

² De Stentor, 13 september 2021, «Activisten breken in bij Apeldoornse slachterij Ekro en ketenen zich vast: «Totaal misdadig»», <https://www.destentor.nl/apeldoorn/activistenbreken-in-bij-apeldoornse-slachterij-ekro-en-ketenen-zich-vast-totaal-misdadig~a9148109/>

³ De Stentor, 14 september 2021, ««Bezitters» van kalverslachterij Ekro in Apeldoorn na nachttje cel weer naar huis», <https://www.destentor.nl/apeldoorn/bezittersvan-kalverslachterij-ekro-in-apeldoorn-na-nachtje-cel-weer-naar-huis~a01da8e3/>

Antwoord 3

De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) duidt de mogelijke dreiging vanuit activistische dierenrechtenbewegingen periodiek in het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN).⁴ Daaruit blijkt dat de Nederlandse dierenrechtenbeweging al lange tijd klein is en zich voornamelijk uit in vreedzame demonstraties. Soms maken enkele individuen heimelijk videobeelden in bijvoorbeeld slachthuizen of konijnenfokkerijen om de omstandigheden aan de kaak te stellen. In 2019 vonden in verschillende landen enkele internationale bezettingsacties van boerenstallen plaats, bijvoorbeeld in Nederland, België en Frankrijk. Hier waren enkele Nederlanders bij betrokken. Dit zijn samen met de inval door 269 Libération Animale meer vergaande uitzonderingen op de doorgaans niet-extremistische beweging.

Vraag 4

Hoeveel prioriteit heeft het tegengaan van dit soort acties van dierenactivisten voor de NCTV en andere veiligheidsdiensten?

Antwoord 4

Indien bij dergelijke acties door dierenrechtenactivisten de wet wordt overtreden dan zal daar vanuit de overheid, net als bij de stalbezetting in Apeldoorn, direct en adequaat tegen opgetreden worden. Zoals gezegd is er doorgaans bij acties vanuit de dierenrechtenbeweging in Nederland spraken van activisme. Zolang acties van dierenactivisten vallen binnen de grenzen van de democratische rechtsorde is er geen reden om deze tegen te gaan. Indien de acties de grenzen van de democratische rechtsorde overschrijden is er spraken van extremisme. Bij extremistische gedragingen treedt de overheid hard op. Daartoe bestaat een breed bestuurlijk en wettelijk instrumentarium, met het doel om extremisme en terrorisme te bestrijden, ongeacht de ideologische signatuur.

Vraag 5

Was u al voor de inval bekend met 269 Libération Animale?

Antwoord 5

Ja, deze groepering was mij reeds bekend.

Vraag 6

Definieert u de handelingen van 269 Libération Animale als terrorisme? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 6

Deze handelingen beschouwt de NCTV niet als terrorisme. De NCTV definieert het fenomeen terrorisme namelijk als het uit ideologische motieven plegen van op mensenlevens gericht geweld, dan wel het aanrichten van maatschappij-ontwrichtende zaakschade, met als doel maatschappelijke ondermijning en destabilisatie te bewerkstelligen, de bevolking ernstige vrees aan te jagen of politieke besluitvorming te beïnvloeden. Invallen of bezettingsacties als in het bericht over 269 Libération Animale kunnen weliswaar leiden tot een korte onderbreking van werkzaamheden, maar zorgen niet voor maatschappij-ontwrichtende schade.

Vraag 7

Definieert u 269 Libération Animale, een organisatie die democratische middelen afwijst, als een terroristische organisatie? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 7

Nee, zie het antwoord op vraag 6. Het afwijzen van democratische middelen is onvoldoende om een organisatie te bestempelen als een terroristische organisatie.

⁴ De NCTV heeft in afwachting van behandeling van het wetsvoorstel verwerking persoonsgegevens coördinatie en analyse terrorismebestrijding en nationale veiligheid beperkingen bij analyse- en coördinatie taken.

Vraag 8

Hoe kwalificeert u de vergelijkingen die 269 Libération Animale trekt tussen de vleesindustrie en het naziregime, de Holocaust en de slavernij?

Antwoord 8

De vergelijking of gelijkstelling van hedendaagse ontwikkelingen in de vleesindustrie met het naziregime, de Holocaust of de slavernij is in elke context zowel misplaatst als ongepast.

Vraag 9

Baart het u zorgen dat het overgrote deel van de invallers afkomstig is uit het buitenland?

Antwoord 9

Nee. Zoals eerder aangegeven is de Nederlandse dierenrechtenbeweging klein en voornamelijk activistisch van aard. Dat het overgrote deel van de invallers uit het buitenland afkomstig is kan wijzen op een beperkte animo in Nederland voor dergelijke acties.

Vraag 10

Kunt u toelichten hoe buitenlandse extremisten een grote inval in het midden van Nederland kunnen organiseren zonder dat veiligheidsdiensten of politie hen strobreed in de weg legt?

Antwoord 10

Zie het antwoord op vraag 2. Zodra duidelijk werd dat ter plekke door de actievoerders de wet werd overtreden is direct door de lokale autoriteiten opgetreden. In het algemeen geldt dat het onmogelijk is alles te voorzien, te voorspellen en te voorkomen.

Vraag 11

Het doel van 269 Libération Animale is «niet om het publiek bewust te maken, maar om concrete effecten als economische schade te veroorzaken», op welke manier wijkt deze strategie af van de strategie die dierenactivisten tot noch toe hanteerden?

Antwoord 11

Zoals te lezen is bij de beantwoording op vraag 3 zijn de meeste acties vanuit de dierenrechtenbeweging activistisch en incidenteel sprake van buitenwettelijke acties. Daarmee past het binnen de duiding en beschrijving die door de NCTV in het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland gegeven is.

Vraag 12

Op welke wijze hoopt u deze nieuwe strategie te ondervangen?

Antwoord 12

Zie antwoord onder vraag 4.

Vraag 13

Overweegt u zwaardere bestrafning voor dit soort misdrijven, in de context dat 269 Libération Animale de actie, ondanks hun arrestatie en beboeting, als een «overwinning» definieert? Zo ja, kunt u deze overwegingen zo snel mogelijk met de Kamer delen?

Antwoord 13

Nee.

Vraag 14

269 Libération Animale heeft al aangekondigd door te gaan met deze acties, op welke manier gaat u proberen dit te voorkomen?

Antwoord 14

In navolging van eerdere incidenten in de landbouwsector heeft de politie in afstemming met het Openbaar Ministerie de aanpak van openbare orde problematiek voortkomend uit dierenrechtenactivisme en -extremisme in de landbouwsector tegen het licht gehouden. Er is een handelingskader

opgesteld dat gedeeld kan worden met de lokale driehoeken. In het gesprek met de Land- en Tuinbouworganisatie (LTO) Nederland en de Producenten Organisatie Varkenshouderij (POV) is tevens afgesproken dat de wederzijdse informatie-uitwisseling wordt geïntensiveerd, en dat er contactpunten komen bij de politie zodat de samenwerking en verdere uitwisseling geoptimaliseerd kan worden. Tenslotte is een aanvullend factsheet⁵ ter beschikking gesteld aan LTO Nederland en de POV over dit fenomeen en concreet handelingsperspectief
Daarnaast zal er bij nieuwe en soortgelijke incidenten eveneens opgetreden worden. Zie antwoord op vraag 4.

Vraag 15

Kunt u deze vragen ieder afzonderlijk beantwoorden?

Antwoord 15

Ja.

⁵ Rijksoverheid Factsheet dierenrechtenacties in de agrarische sector <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2019/11/30/factsheet-dierenrechtenacties-in-de-agrarische-sector>